

SYLWETKI PROFESORÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ

(37) 2

STANISŁAW GARLICKI
(1875—1935)

Stanisław Garlicki urodził się 16 I 1875 r. w Płocku jako syn Władysława, nauczyciela gimnazjalnego. Kształcił się w renomowanym gimnazjum prywatnym W. Górskiego w Warszawie, a ostatni rok przed maturą w gimnazjum rządowym. Po uzyskaniu w 1893 r. świadectwa dojrzałości wyjechał na dalsze studia za granicę. W latach 1893—1898 studiował chemię, najpierw w szkole politechnicznej w Zurychu (do 1895), później w Wyższej Szkole Technicznej w Berlinie-Charlottenburgu, gdzie w 1898 r. otrzymał dyplom inżyniera chemika.

Podczas studiów S. Garlicki związał się z ruchem socjalistycznym. W 1893 r. wstąpił do sekcji zuryjskiej Związku Zagranicznego Socjalistów Polskich, następnie należał do jego sekcji berlińskiej. Podejrzany o prowadzenie działalności politycznej, był krótkotrwale więziony przez władze pruskie w Berlinie. Po ukończeniu studiów przebywał przez rok w Londynie, gdzie pomagał w redagowaniu wydawnictw socjalistycznych przeznaczonych dla kraju. W sierpniu 1899 r. powrócił do Kongresówki i podjął pracę jako inżynier chemik w Żąbkowicach. Jednocześnie prowadził konspiracyjną działalność polityczną w szeregach Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS), m.in. jako działacz okręgowy w Zagłębiu Dąbrowskim i Częstochowie. Podczas rewolucji 1905 r. działał w Warszawie. Aresztowany w tymże roku przez władze carskie, przebywał przez 4 miesiące w więzieniu lubelskim. Po VIII Zjeździe PPS (luty 1906) odsunął się od czynnej działalności politycznej.

Niebawem wyjechał ponownie za granicę, aby kontynuować studia. Przebywał kolejno w Berlinie, Zurychu i Paryżu, studiując filozofię, historię, nauki przyrodnicze, a przede wszystkim matematykę. Posiadając umysł zdolny, oryginalny i wielostronny, łatwo przyswajał sobie gruntowną wiedzę. Materialnie był wspierany w tym czasie przez żonę Zofię, pracującą jako lekarz fabryczny w Łodzi. Po dwóch latach S. Garlicki powrócił do kraju. Odtąd aż do wybuchu I wojny światowej pracował jako nauczyciel matematyki w prywatnych szkołach średnich w Łodzi. Oprócz działalności pedagogicznej prowadził samodzielne badania w zakresie nauk matematycznych; przed 1914 r. opublikował kilka prac w czasopiśmie naukowym *Wektor*.

Na przełomie 1915 i 1916 r. został powołany na wykładowcę geometrii wykreślnej w nowo powstałej Politechnice Warszawskiej (PW). Odtąd związany był z tą uczelnią do końca życia. Początkowo wykładał swój przedmiot na wszystkich wydziałach PW z wyjątkiem Wydziału Architektury. W 1915 r. powrócił raz jeszcze do krótkotrwałej działalności politycznej, tym razem jako jeden z założycieli aktywistycznej Ligi Państwowości Polskiej. Od marca do paździer-

nika 1918 r. wchodził w skład Rady Stanu Królestwa Polskiego.

Począwszy od 1 X 1919 r. S. Garlicki był zatrudniony w PW w charakterze zastępcy profesora, a po złożeniu pracy habilitacyjnej pt. „Podstawy geometrii” został mianowany z dniem 1 VI 1921 r. profesorem nadzwyczajnym geometrii wykreślnej na Wydziale Mechanicznym. Z powodu nadmiernej liczby studentów biorących udział w jego wykładach zrezygnował on — począwszy od roku akad. 1922/23 — z zatrudnienia na wydziałach: Mierniczym, Inżynierii Lądowej i Inżynierii Wodnej, ograniczając się odtąd do wykładania geometrii na dwóch wydziałach: Mechanicznym i Elektrotechnicznym (później Elektrycznym). W latach akad. 1924/25—1925/26 prof. S. Garlicki piastował godność dziekana Wydziału Mechanicznego, będąc jednocześnie członkiem Senatu Akademickiego. Ponadto wchodził w skład Senatu w roku akad. 1929/30 jako delegat wydziału.

Na podstawie wygłaszanych wykładów wydał w 1922 r. podręcznik akademicki pt. „Wstęp do geometrii wykreślnej”. Na I Polskim Zjeździe Matematycznym (7—10 IX 1927 we Lwowie) wygłosił referat nt. „O analogii asymptot hiperboli z płaszczyznami kolowymi stożków 2-go stopnia”. Wiele lat poświęcił na opracowywanie dwóch obszernych dzieł: „Geometrii rzutowej” i dwutomowej „Geometrii wykreślnej”. Wprawdzie już w połowie lat dwudziestych obie te prace były w zasadzie gotowe do druku, jednak prof. S. Garlicki zwlekał z drukowaniem swoich dzieł, poprawiając je i pogłębiając aż do końca życia (obie prace, pozostawione przez autora w rękopisie, uległy częściowemu zniszczeniu w czasie powstania warszawskiego).

Prawdopodobnie od czasu I wojny światowej był on związany z masonerią. W 1920 r. został zastępcą wielkiego komandora Rady Najwyższej 33° czyli zastępcą szefa wolnomularzy wyższych stopni obrządku szkockiego w Polsce. Po upływie kilku lat jego związki z masonerią uległy rozluźnieniu; w marcu 1928 r. wyłączono go z czynnej przynależności organizacyjnej.

Prof. S. Garlicki odznaczał się wyjątkową prawością charakteru, posiadał też dużo uroku osobistego. Był człowiekiem wielostronnie uzdolnionym, o głębokim umyśle i rozległej skali zainteresowań (m.in. sam doszedł do wielkiej wprawy w artystycznym opracowaniu książek). Z powodu pogarszającego się stanu zdrowia od października 1934 r. nie prowadził już wykładów na uczelni. Zmarł 4 XI 1935 r. w Warszawie i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim (kwatery 210-V-3). Był odznaczony m.in. Krzyżem Niepodległości (1931).

Opracował *Bogdan Gadomski*

45-4-86-D